

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

XII. Anger Iapon Francisci congressu ad Christum conuertitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

CAPVT XII.

*Anger Iapon Francisci congressu ad
Christum conuertitur.*

MENSIBVS circiter quatuor in Malacensi ciuitate iuuada cōsumptis, nauigandi facultatem nactus, in Indiam cogitabat; cū ad eum Malacam Iapon quidam, Anger nomine, inde vsq; ab Iaponia venit, vir domi suæ honesto loco natus, & ingenio singulari præditus. Causa veniendi fuit, vt animi vulneribus, quæ iuuentutis inflixerat feruor, ab eo peteret medicinam. Quippe homicidio factō in Iaponia, conscientia stimulis inimicorum telis pariter exagitatus, ad Bonziorum (religiosi apud illos homines sunt) cœnobiū confugerat, simul conscientia remedium & vitæ refugium quærens. Sed vtraque eum spes fefellit, atque id ipsum ei salutem fuit. Cū nihil opis ac præsidij in Bonzijs reperisset, alienato ab illis animo, externa auxilia circumspicere cœpit. Peropportunè eò cōmercij causa naues aliquot appulerant Lusitanorum, è quibus Alfonso Vasius illi antea notus, re cognita, pro veteri amicitia vltro suam obtulit operam, si occulta fuga subtrahere se periculo vellet.

Ille.

*Bonzij Iaponi
Sacerdotes.*

Ille enim uero, gratijs actis, se eius liberalitate ostendit vsurum. Itaque Vazius prospiciens animo, suam nauim diutius sibi in negotijs expediendis moraturam, ut primo quoque tempore amici hominis saluti consuleret, Ferdinando Aluaro, necessario suo, ex alio portu soluenti in Indiam, eum per litteras commendat diligenter: commendatitias literas Angeri ipsi tradit. Eas ille nocte intempesta cum perferret, gemini cognominis errore deceptus, Georgio Aluaro nauarcho reddit, errore salutari. Is hominis Iaponis demerendi occasionem neutiquam sibi prætermittendam existimans, errore dissimulato, perhumaniter exceptum auexit, eo consilio, ut Malacam ad Xauerium familiarem suum adduceret. Itaque ut erat vir pius, vel Angeris sibi conciliandi, vel ad Christianam religionem præparandi studio, multa ei tum de insigni Xauerij sanctimonia, rebusque gestis, tum de Christianorum institutis identidem exponebat in via. Anger ergo talis & uiri & instituti cognoscendi auidus, Malacam properabat, Xauerium, quem tanquam diuinum hominem ex Aluari ore mirabatur, aliquando videre & audire festinans. Cæterum iniecta mora, eius cupidinè primò, ut fit, turbauit, deinde magis accen-

*Anger Xa-
ueriū al-
loqui ex-
petit.*

accendit. Malacam Anger aliquot mensibus ante Francisci ex Moluco reuersionem appulit. Ibi eum auidissimè quæritans, reperit iã diu abesse Malaca. Quocirca, re infecta, domum repetere decreuit; tristis admodum, frustra tam longo itinere suscepto. Abest quippe Malaca ab Iaponia leucis circiter DCCC. pariterè spatio Indum inter & Iaponiam sita. Malaca ergo cum soluisset, ad Sinarum fines trium ferè mensium navigatione traiecit, leucas à Malaca circiter D. Ibi paulisper substitit, in Iaponiam (ea inde aberat millia passuum ferè DCCC) propediem transmissurus. Ab Sinis deinde profectus, sexto septimoque die in conspectum iam venerat Iaponiæ; cum repente aduersus ventus, quasi dissuasor consilij, obstitit: fœdissimaque; totius quadridui tempestate iactatū, in eum ipsum Sinarum portum reiecit, vnde conscenderat. Ibi ei incerto iam animi, fluctuantique; non sine Dei vtique consilio, idem ille Alfonso Vafius fit obuiam, qui ei auctor fuerat Iaponia excedendi. Huius ergo suasu Malacam, quò iam Xaverius aduentare ferebatur, reuertitur, anno seculi huius XLVIII. Egrediens è naui, Georgium Aluarum, à quo primùm ex Iaponia deportatus fuerat, mira opportuni-

*Malaca
quàm longè
absit à
Iaponia.*

Dei providentia,

tate
tu Xa
ditu
plum
rat, c
Tum
via fi
hom
lupta
que c
fitani
cisco
ille b
bitur
rijs a
eius
femin
que
Xau
tion
tulit.
neris
strata
quod
disce
fmi
te S
cœ
cita
con
tate

tate offendit. ex eo cognoscit de aduentu Xauerij. Georgius igitur Angeris reditu mirè lætus, eum continuò in templum ad Franciscum, cuius causa venerat, deducit; qui sit, quid velit, exponit. Tum ille quasi diuinans fore, vt per eum via sibi fieret in Iaponiam, quantum ex hominis Iaponis aduentu percepisset voluptatis, haud sanè obscure vultu verbisque declarauit. Et Anger, haud rudis Lusitanicæ linguæ, sine interprete cū Francisco agere de suis rebus cœpit. Quem ille benignè exceptum, & indulgēter habitum, ita diligenter Christianis mysterijs ac præceptis excoluit, vt, omnibus ex eius animo scrupulis exemptis, quædam femina piæ beatæque insereret vitæ. Itaque Anger ex aspectu & consuetudine Xauerij maximum se vitæ & peregrinationis suæ fructum cepisse præ se semper tulit. Simul illud memorabat, totam itineris sui rationem haud dubiè administratam diuinitus, vt auidius arriperet, quod diutius expetisset. Et eius cupido discendi se prodidit breui: nam Catechismi explicationi cū interesset, sua sponte Symboli capita in codicem relata in cœtu populi, homo id ætatis, subinde recitabat memoriter. multa quoque percontabatur, multa obiiciebat, non minùs pr-

*Angeris
aduentu
latatur
Xauerius.*

*Angeris
cupiditas
discendi.*

*Iaponum
scribendi
ratio.*

prudenter quàm acutè. Iapones in scribendi ratione longè à cæteris nationibus abhorrent. quippe à summo orsi, directo ad ima descendunt. Id Franciscus in Angeris libello ob rei nouitatem miratus, quærit ex eo, cur nostro more non scriberent. & ille: Quin vos, inquit, potius more nostro, naturam utique magistræ sequentium? Namque ut hominis caput summum est, pedes imi; sic par est in scribendo à summo deorsum directò ferri hominis manum. Xauerius igitur cum magnæ indolis specimen ex Angeris dictis factisq; cepisset, rursus institit quærere, an Iapones, si Euangelium ad eos deferretur, id accepturi viderentur. Tum ille, non protinus eos quidem his, quæ dicerentur, assensuros ait; sed tum religionem ipsam, tum verò vitam dicentis exploraturos. Cuius si & doctrina percontationibus, & vitæ probitas experimentis illorum satisfaceret; ad vltimum (ut gens vniuersa ducem maximè sequitur rationem) re cognita atque perspecta, adultos haud grauatè ad Christum aggregaturos se. His vocibus excitatus Xauerius, & simul mercatorum mira quædam de Iaponum indole prædicantium sermonibus accensus, Iaponiæ Euangelio imbuendæ animū adiecit. Octauo quàm

Vita probitas doctrina respondens.

Anger

Anger Malacam venerat die, cum Francisco, ex itinere neophytos Comorinenses reuisurus, vnà cum eodem illo Georgio Aluaro Goam præmisit, in Goënsi Collegio Christianis mysterijs institutisq; accuratiùs excolendum. Cæterùm ipse Malacæsi ciuitati efflagitanti, vt duos e Societate Malacam mitteret, qui suo loco eadem pietatis munia exequerentur, negare non potuit. Extemploque Sacerdoti cuidam indigenæ mandauit, vt sui muneris vicarius neophytos tantisper antemeridianis erudiret horis.

CAPVT XIII.

Tempestate perfunctus, Comorinensibus socijs præcepta tradit.

IN DE nauim conscensurus, nauicularium exorauit, vt pueros quosdã (eos è Moluco abduxerat in Goënsi Collegio instruendos) deueheret in Indiam. Quos *Diuinitio præsagientis animi,* illi committens, repentino diuini Spiritus afflatu ter denunciauit, malè se metuere, ne magnum in itinere ea nauis acciperet incommodum. Nec vana denuntiatio cecidit. Insulam Ceilanum nauis præteriens, hæsit in syrtibus: iamque spes salutis nulla erat, cum repentè, B. Mariæ ope simul ab omnibus implorata, diuina *beni-*